

متن پرسش

سلام علیکم استاد گرامی: بنده در سؤال اخیری که درباره خودداری جناب عالی از مطرح کردن بحث تعدد زوجات پیش آمد دقیق متوجه نشدم که علت آن خودداری چه بوده چه آن که در جریان جلسات تفسیر حضرت عالی نیستم. اما با این حال اگر مسئله مربوط به عدم پذیرش تعدد زوجات توسط بانوان است به نظر بنده پاسخ روشنی به این دسته از بانوان وجود دارد و آن این است که در مواردی که برای تعدد زوجات توجیه عقلی و شرعی وجود دارد مخالفت بانوان چیزی جز پیروی از هواس نفس و شیطان نیست. مگر ما نمی دانیم که حسادت از رذائل اخلاقی است پس چه طور یک مؤمن می تواند در برابر این حکم الهی به خاطر حسادت سرکشی کند؟ اما این استدلال که تعدد زوجات می تواند باعث عدم عدالت شود به نظر بنده این جا در مفهوم برقراری عدالت در چند همسری باید دو معنای را تمیز دهیم. ۱- عدالت به معنی ادای حقوق تمام زوجات ۲- عدالت به معنای برخورد کاملاً برابر و یکسان با همه زوجات بدون توجه به فضیلت های آنها. به نظر بنده آن عدالتی که مورد نظر اسلام است اولی است نه دومی چه آن که پیامبر (ص) هم همه زنان خود را به یک اندازه دوست نداشتند و البته این تفاوت مبتنی بر این حقیقت بود که گرچه پیامبر تمام همسران را به حکم انسان بودن به طور کلی دوست دارند اما آن دسته از انسان ها و تبعاً همسران ایشان که بندگان خالص تری برای خدا بودند را بیشتر دوست داشتند و راز محبت بیشتر ایشان نسبت به حضرت خدیجه (ع) نیز همین بود. این را عرض کردم که بگویم عدالتی که در قرآن برای چندهمسری ذکر شده به این معنی نیست که تمام همسران را باید یکسان دانست چه آن که هیچ دو انسانی مثل هم نیستند و حتی خدا نیز محبتش نسبت به همه انسان ها بر اساس تفکیکی که بین معنای رحمان و رحیم می کنیم یکسان نیست. پس چه طور انتظار داریم که یک شوهر تحت هر شرایطی همه زنانش را به یک اندازه دوست داشته باشد؟! عدالتی که در چند همسری باید لحاظ شود چیزی جز عدالت در احقاق حقوق اساسی همه زنان نیست و این منافی این است که شوهر آن همسری که با تقوی تر و فاضل تر باشد را بیشتر دوست داشته باشد به شرطی که معیار اختلاف در دوست داشتن همین معیارهای دینی و الهی باشد.

با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در مورد چند همسری، موضوع همین طور است که می فرمایید ولی موضوع تعدد زوجات رسول خدا «صلوة الله عليه وآله» چیز دیگری است و در بحث و تبیین آیات ۵۰ تا ۵۲

سورهی احزاب عرض بنده آن بود که تعدد زوجات رسول خدا «صلوٰة الله علیه وآله» به جهت آن بود که دست آن حضرت باز باشد، زیرا هرکدام از ازدواج‌های پیامبر «صلوٰة الله علیه وآله» در آن شرایط، قدمی در راستای شکل‌دادن به نظام نوپای اسلام نهفته است و نمونه‌های آن را عرض کردیم و وقتی هم که نظام مورد نظر شکل گرفت آیهی ۵۲ سورهی احزاب نازل شد که دیگر ازدواج مجدد را برای رسول خدا «صلوٰة الله علیه وآله» ممنوع فرمود. موفق باشید